

Cesta MU k institucionální akreditaci

Leitmotivy

- Strategickým cílem je globální konkurenceschopnost univerzity.
- Kvalita vzdělávání je v této soutěži slabinou nejen MU, ale českého vysokého školství.
- Péče o kvalitu je hodnocení.
- Hodnocení není měření, nýbrž diskuse.
- Diskuse je spor.
- Spor má institucionalizovaná pravidla a soudce.

Strategické cíle pro implementaci novely:

- I. Dobudování vnitřního systemu zajišťování kvality jako předpokladu pro získání institucionální akreditace a jeho zakotvení v hierarchii vnitřních předpisů
- II. Nastavení modelu vnitřního schvalování studijních programů a jeho návaznost na současné evaluace, vymezení role a postavení rady pro vnitřní hodnocení
- III. Koncepce studijních programů a revize studijní nabídky, standardy kvality pro studijní programy, řešení oblastí vzdělávání
- IV. Řešení přechodného období (fungování univerzity před získáním institucionální akreditace, příprava stanoviska pro fakulty, harmonogram příprav a souvislost s OP VVV)

I. Dobudování vnitřního systemu zajišťování kvality jako předpokladu pro získání institucionální akreditace a jeho zakotvení v hierarchii vnitřních předpisů

Otázky/témata k diskusi (shrnutí):

- Pojetí vnitřního systému zajišťování kvality a jeho rozsah, zodpovědnost za jeho koncepční uchopení
- Nastavení procesu vnitřního hodnocení činnosti (jakých činností univerzity se bude týkat)
- Zpráva o vnitřním hodnocení (smysl a obsah, souvislosti s VZ, způsob produkce zprávy, periodicita, stanovení struktury zprávy)
- Pravidla systému zajišťování kvality a jejich obsah, zakotvení v hierarchii vnitřních předpisů, pravidla systému zajišťování kvality vs. směrnice o studijních oborech
- Rozsah žádosti o institucionální akreditaci („all in one“/postupné přidávání oblastí, rozdělení na oblasti klíčové/vedlejší)

Vnitřní systém zajišťování kvality – shrnutí požadavků zákona

- do samosprávné působnosti vysokých škol bylo explicitně přidáno rovněž zajišťování a hodnocení kvality vzdělávací a tvůrčí činnosti a souvisejících činností
- všechny vysoké školy mají povinnost zavést a udržovat vnitřní systém zajišťování a hodnocení kvality = procesy, jimiž škola zajišťuje a rozvíjí kvalitu vzdělávacích, tvůrčích a souvisejících činností
- zakotven v tzv. pravidlech systému zajišťování a hodnocení kvality = vnitřní předpis
- spravován nově zřizovaným orgánem, jímž je Rada pro vnitřní hodnocení (ta je pro školy s institucionální akreditací povinná):
  - jejím úkolem je funkčnost systému pravidelně vyhodnocovat, a to prostřednictvím vypracování zprávy o vnitřním hodnocení kvality (nejméně pětileté periodě s tím, že každoročně je aktualizována o dodatek popisující dosažené změny), která popisuje dosažené výstupy vysoké školy a přijatá opatření k odstranění případných zjištěných nedostatků

Institucionální akreditace

- škola musí naplnit požadavky dané **standardsy pro institucionální akreditaci**, které obsahují:

1) požadavky na institucionální prostředí

- institucionální kontext (poslání, členění a strategické řízení VŠ)
- fungování procesů vnitřního systému zajišťování a hodnocení kvality vzdělávacích tvůrčích a souvisejících činností
- schopnost schvalovat, řídit a hodnotit studijní programy

2) požadavky na studijní programy v dané oblasti vzdělávání, které ověřují:

- rozsah a strukturu vzdělávací činnosti v dané oblasti vzdělávání;
- zajištění podmínek pro uskutečňování vzdělávací činnosti v dané oblasti vzdělávání
- prověření způsobilosti náhodně vybraného studijního programu z dané oblasti.

Vnitřní systém zajišťování kvality – co do něj patří?

Úroveň	Procesy
Akademici	Hodnocení akademických pracovníků
Předměty	Předmětová anketa
Studijní programy/obory	Vnitřní hodnocení
Fakulty	Evaluace fakult
Univerzita	Strategické řízení Sociologické průzkumy a institucionální výzkum

A dále:

- studijní pravidla, rovný přístup ke studiu, přístup orientovaný na studenta, hodnocení vědeckého výkonu,...

Vnitřní systém zajišťování kvality - struktura vnitřních norem:

II. Nastavení modelu vnitřního schvalování studijních programů a jeho návaznost na současné evaluace, vymezení role a postavení rady pro vnitřní hodnocení

Otázky/témata k diskusi (shrnutí):

- Principy, které chceme do modelu vnitřního zajišťování kvality začlenit (sebehodnocení, angličtina, zahraniční hodnotitel, apod.)
- Nastavení a diskuse nad konkrétními modely vnitřního schvalování a řešení návaznosti na současné evaluace (popř. jejich úprava)
- Vymezení rolí jednotlivých orgánů a aktérů, kteří do procesu budou vstupovat
- Rada pro vnitřní hodnocení – složení a obsazení rady, vnitřní členění (panely), role rady (obsahové posouzení programu/formální potvrzení výsledku), postavení členů rady (úvazek/funkce) a jejich předpokládané pracovní vytížení, založení rady spolu s nabytím účinnosti zákona?
- Podpůrná organizační struktura a role Centra pro kvalitu

Schvalování studijních programů a hodnocení jejich kvality – požadavky zákona a akreditačních standardů

- v zákoně pro schválení SP jsou nastaveny tři povinné prvky: stanovisko akademického senátu, schválení fakultní vědeckou radou a schválení vědeckou radou univerzity, popř. radou pro vnitřní hodnocení, není určena žádná periodicitu
- akreditační standardy stanoví, že:
  - škola musí vnitřním předpisem a případně dalšími vnitřními dokumenty vymezit procesy vzniku, schvalování a změn studijních programů a soubor vnitřních požadavků na studijní programy, které si bude schvalovat na základě udělené institucionální akreditace.
  - škola musí mít nastaveny procesy pro sledování plnění schválených vnitřních požadavků na studijní programy a mechanismy zajišťující zjednávání nápravy.
  - škola musí mít zaveden systém pravidelného hodnocení kvality studijních programů, který je zaměřen na dosahování cílů studia a jim odpovídajících výstupů a do nějž jsou zapojeni jak akademičtí pracovníci a studenti, tak další relevantní odborníci.

Zajišťování kvality studijních programů - principy

- Propojení procesu schvalování a hodnocení kvality studijních programů
- Využití prvku sebehodnocení
- Účast zahraničního experta a realizace procesu v anglickém jazyce
- Peer review, zapojení studentů a dalších relevantních stakeholderů (zaměstnavatelé, akademici)
- Využití oblastí vzdělávání a propojení se vzdělávací strategií univerzity/fakulty
- Hodnocení na místě
- Propojení aspektu schválení studijního programu vs. rozhodnutí o jeho otevření
- Propojení s evaluací vědeckého výkonu

Zajišťování kvality studijních programů - účel

- **soulad se standardy kvality** (soubor vnitřních požadavků na studijní programy) = požadavek ze zákona
- **soulad se strategií univerzity a koncepcí oblasti vzdělávání** → revize studijní nabídky
- **udržitelnost/funkčnost studijního programu** (zájem o obor, studijní úspěšnost, apod.);
- **koherenci vzdělávacích cílů a struktury** → odstranění duplicit v SP, pokrytí výstupů z učení
- **konkurenceschopnost**
- **ekonomické zabezpečení**
- **ověření, že správně proběhly procesy zajištění kvality** (meta-evaluace)

Zajišťování kvality studijních programů – zapojené orgány

Univerzita

Vědecká rada

- schvaluje žádost o institucionální akreditaci/rozšíření institucionální akreditace
- schvaluje studijní programy (x RVH)
- schvaluje žádosti o akreditaci, rozšíření akreditace a prodloužení akreditace SP (x RVH)
- schvaluje žádosti o akreditaci habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem (X RVH)

Rada pro vnitřní hodnocení

- schvaluje studijní programy (x VR)
- schvaluje žádosti o akreditaci, rozšíření akreditace a prodloužení akreditace SP (x VR)
- Schvaluje žádosti o akreditaci habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem (X VR)

Fakulta

Vědecká rada

- schvaluje návrhy studijních programů
- navrhuje záměr předložit akreditaci studijního programu/ rozšíření a prodloužení
- Navrhuje záměr předložit žádost o akreditaci habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem

Akademický senát

- vyjadřuje se k návrhům studijních programů

Rada studijních programů

Program

Garant programu

Programová rada

Garant programu

Oborová rada

Zajišťování kvality studijních programů - další aktéři:

- garant programu – posílení role, zodpovědnosti a pravomocí
- hodnotitelé (v procesu vnitřního hodnocení, jmenování ad hoc):
  - student/absolvent,
  - zaměstnavatel,
  - externí akademik
- koordinátor pro kvalitu
- (zahraniční hodnotitel)

Rada pro vnitřní hodnocení – požadavky zákona

- předseda (rektor)
- místopředseda (akademický pracovník VŠ s titulem docent nebo profesor)
- členové, z nichž 1/3 navrhuje vědecká rada a 1/3 akademický senát, členem rady musí být předseda akademického senátu a jeden student

Rada pro vnitřní hodnocení MU

- Rada se bude skládat z 21 členů. Radě předsedá rektor, členem musí být ze zákona výkonný místopředseda (jmenovaný rektorem) a předseda akademického senátu. Z ostatních 18 členů:
  - 1/3 navrhne vědecká rada (6 členů);
  - 1/3 navrhne akademický senát (6 členů, z nichž musí být minimálně jeden student);
  - 1/3 navrhne rektor (6 členů, kteří jsou externí – nejsou členy akademické obce MU)
- šestileté funkční období, obměna po 1/3, zkrácení v první fázi na 2 nebo 4 roky u 2/3 vylosovaných členů

Vnitřní hodnocení studijních programů

- rozvinutí existujícího průběžného modelu vnitřního hodnocení studijních programů v cyklech každoročního „malého“ (programová rada) a pětiletého „velkého hodnocení“
- zavedení angličtiny otevře cestu k účasti zahraničních hodnotitelů ve „velkém“ hodnocení
- participace členů Rady pro vnitřní hodnocení na „velkém“ hodnocení a dílčí modifikace dosavadního procesu

Vnitřní schvalování studijních programů

- Rada bude schvalovat studijní programy až na dobu deseti let, a to v následujících třech situacích:
  - a) Vznik nového studijního programu
  - b) Podstatná změna stávajícího studijního programu
  - c) „Validace“ existujícího studijního programu
- Podstatným vstupem pro případy b) a c) budou zprávy z vnitřního hodnocení, jež ovšem cyklicky probíhá časově nezávisle na schvalování.

III. Koncepce studijních programů a revize studijní nabídky, standardy kvality pro studijní programy, řešení oblastí vzdělávání

Otázky/témata k diskusi (shrnutí):

- Jakým způsobem bude probíhat příprava univerzitních standardů kvality pro studijní programy? Co by měly mít standardy navíc oproti standardům ministerským? Budeme zpracovávat pouze standardy obecné nebo rovněž pro jednotlivé relevantní oblasti vzdělávání?
- Začlenění standardů kvality v rámci hierarchie vnitřních předpisů
- Koncepce rozčlenění studijních programů na akademické a profesní a související opatření
- Koncepce dvouoborových studií, řešení specializací a zaměření apod.

Studijní programy – požadavky zákona

- zavedení jednoúrovňové struktury studijních programů – novela ruší členění studijního programu na obory;
- přidání některých nových náležitostí studijních programů – jde o profil studijního programu (akademický/profesní) a určení oblasti/oblastí vzdělávání, v níž je studijní program uskutečňován (oblast vzdělávání představuje věcně vymezený úsek vysokoškolského vzdělávání odrážející společný teoretický a metodologický základ).

Studijní programy MU a revize studijní nabídky

- Celkem 37 oblastí vzdělávání
- MU obsadí cca 22 (některé významně, některé velmi okrajově)

Tabulka 2: Počet studijních oborů dle oblastí vzdělávání

Oblast vzdělávání	Svislá osa (kate gorie)
Biologie, ekologie a životní prostředí	31
Ekonomické obory	26
Filologie	96
Filozofie, religionistika a teologie	6
Fyzika	20
Historické vědy	24
Chemie 2	28
Informatika	31
Matematika	23
Mediální a komunikační studia	5
Neučitelská pedagogika	26
Politické vědy	18
Právo	19
Psychologie	10
Sociální práce	5
Sociologie	7
Tělesná výchova a sport; kinantropologie	9
Učitelství	116
Vědy o umění a kultuře	18
Vědy o Zemi	21
Všeobecné lékařství a zubní lékařství	27
Zdravotnické obory	19
Celkový součet	585

IV. Řešení přechodného období (fungování univerzity před získáním institucionální akreditace, příprava stanoviska pro fakulty, harmonogram příprav a souvislost s OP VVV)

Otázky/témata k diskusi (shrnutí):

- Fungování univerzity v duálním režimu programů a zároveň oborů – důsledky např. pro přijímání uchazečů, IS apod.
- Časový předpoklad podání žádosti o institucionální akreditaci (v závislosti na realizaci nezbytných přípravných kroků)
- Akreditace studijních programů jako podmínka pro financování z OP VVV, definice požadovaných změn v SP
- Financování přípravy univerzity na implementaci novely z OP VVV (co bude součástí „strategického projektu“ a hlavní harmonogram)

Díky za pozornost.